

2014. NOVEMBER

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

HÚS

MŰTRÁGYA

ZÖLDSÉG

KÜLKERESKEDELEM

GABONA

GYÜMÖLCS

GÉPFORGALOM

TEJ

PÁIR

ASIR

Agrárpiaci Információk 2014. november

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	10
Inputok	12
Vágás.....	13
Műtrágya.....	15

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Noha az USA agrárminisztériuma (*USDA*) továbbra is rekord szintű **búzatermést** vetít előre a 2014/2015. gazdasági évben a világon, az északi féltekén a vetés, a déli féltekén az aratás késlekedése miatti félelmek, majd az oroszországi búzaállományok állapota körüli bizonytalanságok emelték a kenyérgabona legközelebbi lejáratra szóló jegyését 200 USD/tonna fölé Chicagóban (*CME/CBOT*) november közepén. A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) a búza legközelebbi lejáratra vonatkozó jegyzése meghaladta a 175 euró/tonna szintet november közepén. A francia *Tallage* piacelemző vállalat 2014. évi őszi vetésre vonatkozó előrejelzése alapján az Európai Unióban a tavalyival megegyezően 24,2 millió hektáron vetik el a gazdák az őszi búzát. A szakértők igen korainak számító becslésükben 5,81 tonna/hektár átlagos hozamokkal kalkulálva 141 millió tonna közösségi búza betakarítását valószínűsítik 2015 nyarán. Több tagállamhoz hasonlóan Magyarországon is a csapadékos időjárás miatt csúsztak az őszi munkák. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (*NAK*) 2014. november 18-i tájékoztatása alapján a közel 1,1 millió hektárra előirányzott terület 90 százalékán került a földbe a mag, holott tavaly ilyenkor már befejeződött a vetés. A Budapesti Értéktőzsde (*BÉT*) árupiaci szekciójában az év végi szállítású malmi búza jegyzése 49,8 ezer forint/tonna szinten maradt, ugyanakkor a takarmánybúzáé 45 ezer forint/tonnára emelkedett november első felében. Az *AKI PÁIR* adatai szerint az étkezési és a takarmánybúza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára nem módosult jelentősen októberben a szeptemberihez képest.

Jóllehet, az *USDA* előrejelzése szerint az USA-ban és az Európai Unióban is rekord **kukoricatermés** kerülhet a tárolókba az idén, a termény jegyzése – a főbb termelők elhúzódo betakarítása, valamint a búza és a szójabab jegyzésének emelkedése hatására – 150 USD/tonnára nőtt november közepén Chicagóban. Magyarországon az előirányzott terület 82 százalékáról 7,8 millió tonna kukoricát takarítottak be 2014. november

18-ig. Az *AKI PÁIR* adatai szerint 5,4 százalékkal tovább csökkent a tengeri termelői ára októberben a szeptemberihez képest.

A *Tallage* szerint az Európai Unióban a tavalyinál 3 százalékkal kisebb területen, 6,5 millió hektáron vetették el az idén ősszel a **repcemagot**, a terület elsősorban Németországban zsugorodott (-5,2 százalék). Bár az őszi időjárás kedvezett az állományok fejlődésének, az elemzők a kisebb terület miatt a 2014. évi rekordnál alacsonyabb kibocsátást várnak az EU-ban 2015 nyarán. A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) a szójabab magas világpiacon árá és a növény kisebb uniós vetésterülete 330 euró/tonna fölött tartotta a repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzését. Magyarországon a nedves talaj és a belvíz miatt október közepe óta nem tudtak haladni a repce vetésével a gazdák. A *NAK* november 18-i jelentése szerint a 228,5 ezer hektárra előirányzott terület 93 százalékán végeztek a munkával, a fennmaradó területet vélhetően már nem repcével vetik be. Az *AKI PÁIR* adatai szerint a repcemag termelői ára 2,5 százalékkal 99 ezer forint/tonnára nőtt októberben a szeptemberihez viszonyítva, és – kiindulva a tőzsdei várakozásokból – az ár további emelkedése sem kizárt. A *BÉT*-en ugyanis 101 ezer forint/tonnáig erősödött a termény 2015. márciusi jegyzése november közepén.

Az *USDA* legfrissebb előrejelzésében az előző szezonénál 7 százalékkal kevesebb, azaz 39,8 millió tonna **napraforgómag** betakarítását valószínűsíti a világon a 2014/2015. gazdasági évben. A szovjet utódállamokban a tavalyinál 9 százalékkal kevesebb, vagyis 19,2 millió tonna mag kerülhet a tárolókba az idén az *Oil World* szerint. Jóllehet, Magyarországon a tavalyit 8 százalék haladja meg a 2014. évi kibocsátás (1,6 millió tonna), a termény ukrainai kikötői árának emelkedése miatt az *AKI PÁIR* adatai szerint a szeptemberihez képest közel 8 százalékkal 95 ezer forint/tonnára nőtt a napraforgómag termelői ára októberben, és a tőzsdei jegyzés alapján ez a tendencia novemberben is folytatódhat. A részletekért kattintson **IDE**.

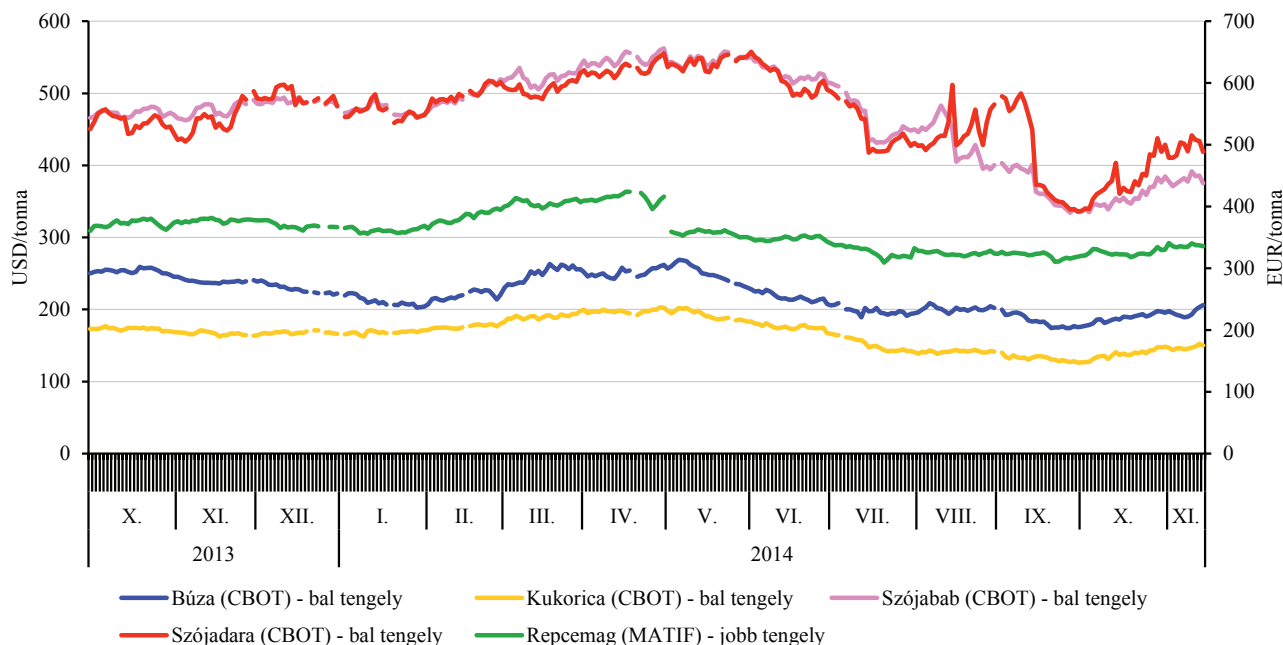
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

HUF/tonna

Megnevezés	2013. október	2014. szeptember	2014. október	2014. október/ 2013. október (százalék)	2014. október/ 2014. szeptember (százalék)
Étkezési búza	45 525	49 117	49 110	107,9	100,0
Takarmánybúza	44 040	42 089	41 658	94,6	99,0
Takarmánykukorica	40 153	37 121	35 100	87,4	94,6
Napraforgómag	88 837	88 276	95 038	107,0	107,7
Repcemag	106 434	96 429	98 837	92,9	102,5

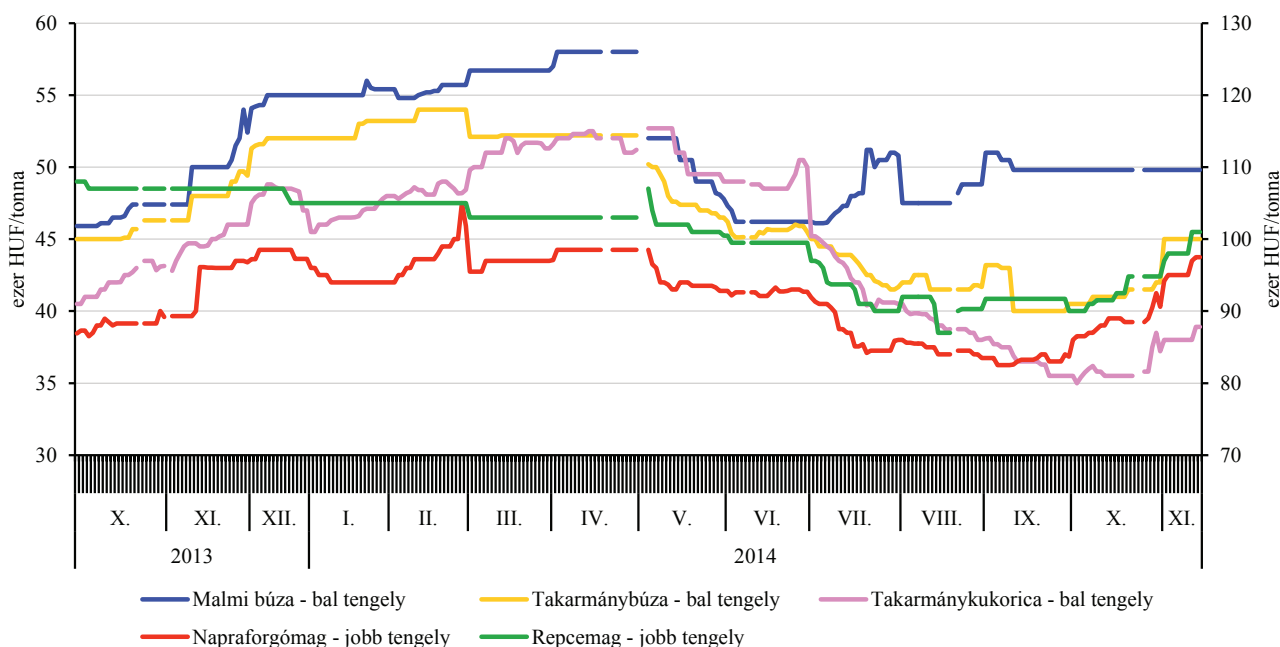
Forrás: AKI PÁIR

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2013-2014)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2013-2014)

Forrás: BÉT

Az Amerikai Egyesült Államok agrárminisztériumának (USDA) októberben megjelent rövid távú előrejelzése szerint az Európai Unió sertéshústermelése várhatóan 22,37 millió tonna körül alakul 2015-ben. A Közösség 2,2 millió tonna sertéshúst exportálhat a következő évben.

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,43 euró/kg hasított hideg súly volt 2014 októberében, 21 százalékkal esett az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A frankfurti árutőzsdén a sertés 2014. novemberi és 2015. januári határidőre szóló jegyzései stagnáltak, a 2014. decemberi csökkent 2014. november 13-án az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a Tönnies felvásárlási ára 1,4 euró/kg hasított súly volt 2014 47. hetében, míg a West Fleisch 1,38 euró/kg hasított súly áron vásárolta a sertéseket. A hollandiai vágóhidakon ennél alacsonyabb árak voltak jellemzőek. Az uniós sertésspicac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 16 százalékkal csökkentették áraikat 2014 47. hetében az előző év azonos hetéhez viszonyítva.

A KSH adatai alapján Magyarország élősertés-kivitele 27 százalékkal esett, míg élősertés-behozatala 2 százalékkal emelkedett 2014 első nyolc hónapjában az előző évi mennyiséghez képest. A nemzetközi piacon 4 százalékkal több sertéshúst értékesítettünk, ugyanakkor a sertéshúsimport 1 százalékkal mérséklődött. Magyarország élő sertésből és sertéshúsból nettó exportőr volt a vizsgált időszakban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a vágósertés termelői ára 447 forint/kg hasított súly volt 2014 októberében, 12 százalékkal csökkent egy év alatt. A részletekért kattintson **IDE**.

Az USDA előrejelzése alapján a világ csirkehústermelése várhatóan 1,5 százalékkal 87,3 millió tonnára emelkedik 2015-ben a 2014. évi mennyiséghez képest. A legnagyobb csirkehústermelő országok közül az USA-ban, Brazíliában és az Európai Unióban a ki-

bocsátás 2-3 százalékos növekedése várható. Indiában 4 százalékkal, Oroszországban 6 százalékkal emelkedhet a csirkehúsok termelése.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 183,60 euró/100 kg volt 2014 októberében, ami 4,4 százalékos csökkenést jelent az egy esztendővel korábbihoz képest.

Az AKI PÁIR adatai alapján a vágócsirke termelői ára (276 forint/kg) 4,2 százalékkal volt alacsonyabb 2014 októberében, mint az előző év azonos időszakában. A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint 2014 októberében az étkezési tojás átlagára 128,90 euró/100 kg volt, nem változott egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 22 forint/db volt 2014 októberében, 9,7 százalékkal emelkedett az előző év hasonló időszakához viszonyítva.

Az USDA előrejelzése alapján az EU marhahústermelése várhatóan 7,5 millió tonna körül alakul 2015-ben.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,6 euró/kg hasított hideg súly volt 2014 októberében, ami 4 százalékos csökkenést jelentett az egy évvel korábbihoz képest. A tehén „O3” ára 7 százalékkal, az üsző „R3” ára 5 százalékkal esett a megfigyelt időszakban.

A KSH adatai szerint Magyarország élőmarha-exportja 8 százalékkal, élőmarha-importja 39 százalékkal csökkent 2014 első nyolc hónapjában 2013 hasonló időszakához viszonyítva. A marhahúsexport 13 százalékkal esett, míg a marhahúsimport 19 százalékkal nőtt. Magyarország nettó exportőr volt élő szarvasmarhából és marhahúsból 2014 első nyolc hónapjában.

Az AKI PÁIR adatai alapján a fiatal bika termelői ára 2,5 százalékkal emelkedett 2014 októberében az előző év hasonló időszakához képest. A vágótehén ára 13,5 százalékkal, a vágóüszőé 21 százalékkal csökkent ugyanekkor.

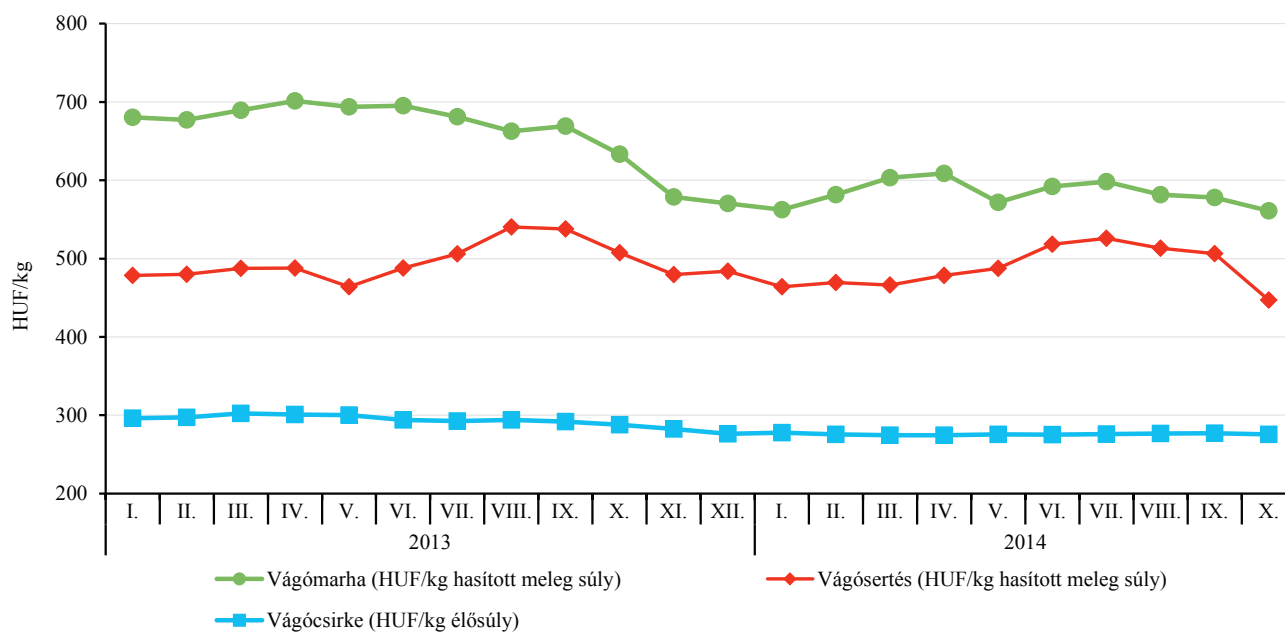
A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2013. október	2014. szeptember	2014. október	2014. október/ 2013. október (százalék)	2014. október/ 2014. szeptember (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	508	506	447	88,1	88,3
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	633	578	561	88,6	97,1
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	288	277	276	95,8	99,5
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	...	390	393	...	100,9
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	805	820	843	104,7	102,8

...= adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

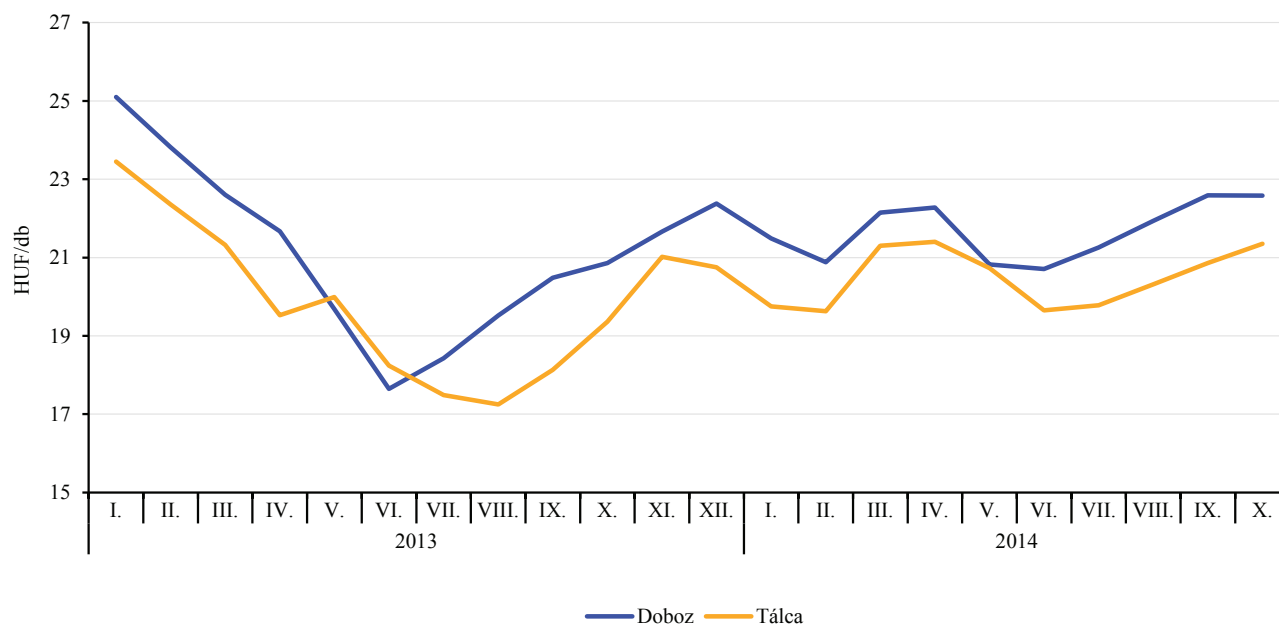
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára Magyarországon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** termelői átlagára 98,96 forint/kg volt 2014 októberében, ami 4 százalékos emelkedést jelent az előző év azonos hónapjához képest. A nyerstej felvásárlása 11 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban. A fehérjetartalom 0,07 százalékpontos, a zsirtartalom 0,05 százalékpontos javulása ellenére a nyerstej ára 1,5 százalékkal csökkent októberben a szeptemberihez képest.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára a 41. hét óta nem változott jelentősen, a 47. héten áfa nélkül, szállítási költséggel 37,5 euró/100 kg volt. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 103,68 forint/kg volt 2014 októberében, az egy évvel korábbtól 18,5 százalékkal maradt el és 5 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. A teljes nyerstej kivitele összességében nem módosult, ezen belül a feldolgozók 33 százalékkal több, míg a termelők és a kereskedők 14 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak a vizsgált időszakban.

Az németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpör jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 1,5 százalékkal nőtt, míg a fehérjeérték 6 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték 2 százalékkal volt alacsonyabb októberben az előző havinhoz képest.

A *Rabobank* előrejelzése szerint a világ hét legnagyobb tejtermékexportőr országában (EU, USA, Új-Zéland, Ausztrália, Brazília, Argentína és Uruguay) a tejtermelés növekedése a 2014 első félévi 5,1 százalékról 2014 második félévében 2,7, 2015 első félévében 1,6 százalékra lassulhat. Az elemzők szerint az Európai Unióban 2,5, az USA-ban 3,5 százalékos emelkedés várható 2014 második félévében az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Az *ife* prognózisa alapján az Európai Unióban a túltermelés miatt az utolsó, 2014/2015. tejkvótaévben (április-március) néhány tagországnak komoly büntetésre lehet számítani. A tejtermelők a büntetés csökkentése érdekében a tejet a borjak takarmányozására használhatják és a tehének egy részét levághatják. A tejkvóta megszüntetése miatt a korábbi beruházások használatát várhatóan nem tudják a termelők a tejkvóta megszüntetéséig késleltetni, ezért a tejkibocsátás növekedése hamarabb elindulhat.

A *Rabobank* prognózisa szerint a globális tejtermelés bővülésével egy időben várhatóan lanyhul a kereslet. A gyenge bel- és külpiazi kereslet és a növekvő termelés hatására a tejtermékek exporttöbblete (a termelés és a fogyasztás különbségéből adódó, exportálható mennyiség) várhatóan tovább növekszik. A világ hét legnagyobb tejtermékexportőr országának exporttöbblete 2014 második félévében 6, az Európai Unióé 14 százalékkal lehet több az egy évvel korábbinál. Az *ife* előrejelzése alapján az EU sovány tejpör kiszállítása 34 százalékkal emelkedhet, amit az oroszországi importtilalom hatására visszaeső sajtkivitel, a sovány tejpör versenyképes ára és az euró dollárral szembeni gyengülése okoz. Az Európai Unió sajtkivitele az oroszországi importtilalom következtében várhatóan 7 százalékkal csökken a vizsgált időszakban.

A világpiacon a sovány és a teljes tejpör értékesítési ára (FOB Óceánia) a 45. héten a 7. hetinél egyaránt 49, a *Cheddar* sajté 27 százalékkal, az ömlesztett vajé a 11. hetinél 41 százalékkal volt alacsonyabb. A *Rabobank* előrejelzése szerint az óceániai tejtermékarak 2014 utolsó negyedéve és 2015 második negyedéve között nem változnak jelentősen, azonban ezt követően, 2015 harmadik negyedévében a *Cheddar* sajt ára 17, az ömlesztett vajé 16, a teljes tejpöré 15, a sovány tejpöré 14 százalékkal emelkedhet 2015 második negyedévéhez viszonyítva. Az árak növekedését az okozza, hogy Kína több tejpört fog importálni és az orosz piac újra megnyílhat.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2013. október	2014. szeptember	2014. október	HUF/kg	
				2014. október/2013. október (százalék)	2014. október/2014. szeptember (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	102,68	100,48	98,96	96,38	98,49
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	127,18	107,00	103,68	81,52	96,90
Azonnali (spot) piaci ár Verona	151,56	119,95	113,89	75,15	94,95
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	148,98	115,13	111,89	75,10	97,19

Megjegyzés: átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagyban Piacon** az alacsony felhozatal hatására a belföldi karfiol leggyakoribb termelői ára kilogrammonként 255 forintra emelkedett a 46. héten, ami 183 százalékkal meghaladta az elmúlt év azonos időszakának átlagárát.

A belpiaci cukkini ára a korábbi évekhez hasonlóan folyamatosan emelkedett, és a 46. héten 375 forint/kg volt.

A Budapesti Nagyban Piacon várhatóan már nem sokáig értékesítenek belföldi padlizsánt, a következő hónapokban kínált spanyolországi termék párhuzamosan már jelen volt a 46. héten.

A hazai fejes saláta 139 forint/darab ára közel 40 százalékkal felülmúlta a tavalyi esztendő ugyanezen hetének átlagárát. A bécsi nagyban piacon a Magyarországról származó fejes salátát az ausztriai és az olaszországival együtt kínálták, 0,3-0,5 euró/darab áron.

Jégsalátából belpiacit (200 forint/darab) és spanyolországit (255 forint/darab) is értékesítettek a 46. héten. A Lollo tépősaláta két típusát egyaránt 161 forint/darab leggyakoribb áron lehetett megvásárolni.

A törökországi (340 forint/kg) mellett megjelent a piacon a Spanyolországból származó citrom (370 forint/kg) is, mindkettő ára 13 százalékkal volt magasabb a 46. héten a tavalyi év ugyanezen hetében mértnél.

Európában a **dió** ültetvényfelülete az elmúlt évtizedben folyamatosan nőtt. Az *USDA* adatai szerint az EU-ban a dió termőterülete 61,4 ezer hektár, a termése 106 ezer tonna körül várható a 2014/2015. gazdasági évben (október-szeptember). A világon (és az EU-ban is) a mandula a legjelentősebb héjas gyümölcs, szemben Magyarországgal, ahol a dió termelése dominál. A dió az egyetlen héjas termésű, amelynek a külkereskedelmi egyenlege pozitív. Magyarországon a diótermés az

1990-es évek közepén 3 ezer tonna körül mozgott, majd az elmúlt évek telepítéseinek köszönhetően 6 ezer tonna fölé emelkedett. A külpiacokon történő értékesítés mellett érdemes a hazai fogyasztás ösztönzésére is több figyelmet fordítani, kutatások bizonyítják, hogy a napi rendszerességgel fogyasztott dió (minimum 40 gramm dióbél) jó hatással van pl. a vér koleszterinszintjének szabályozására, csökkentve a koszorúér-betegség kockázatát.

A *KSH* adatai szerint a héjasdió-import drasztikusan (19,5 tonnáról 87 kilogrammra) esett 2014 első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A dióbél behozatala a kétszeresére nőtt ugyanebben az időszakban. Románia a háromszorosára, Ukrajna 81 százalékkal növelte beszállításait Magyarországra.

A héjasdió-export jelentősen, 2,3 tonnáról 83,1 tonnára nőtt 2014 első nyolc hónapjában az előző esztendő azonos hónapjaihoz képest. A kivitel elsősorban Lengyelország, valamint Szlovákia irányába történt. A Lengyeltótiban található 180 hektár dióültetvényből származó termés 95 százalékát héjas formában exportálják. A lengyeltóti dió az amerikai és a franciaországi dió előtt kerül a nemzetközi piacra, mivel november közepéig kiszállítják.

Magyarország dióbélkivitele 850 tonnáról 1,6 ezer tonnára emelkedett a vizsgált időszakban, elsősorban az Egyesült Királyság, Németország és Franciaország felé.

A Budapesti Nagyban Piacon a belföldi dióbél kínálata egész évben folyamatos. A hazai dió termelői ára 9 százalékkal volt magasabb (2683 forint/kg) 2014 1-46. hetében, mint egy esztendővel korábban. Az idén betakarított dióbelet 21 százalékkal magasabb áron kínálták októberben, mint 2014 azonos hónapjában.

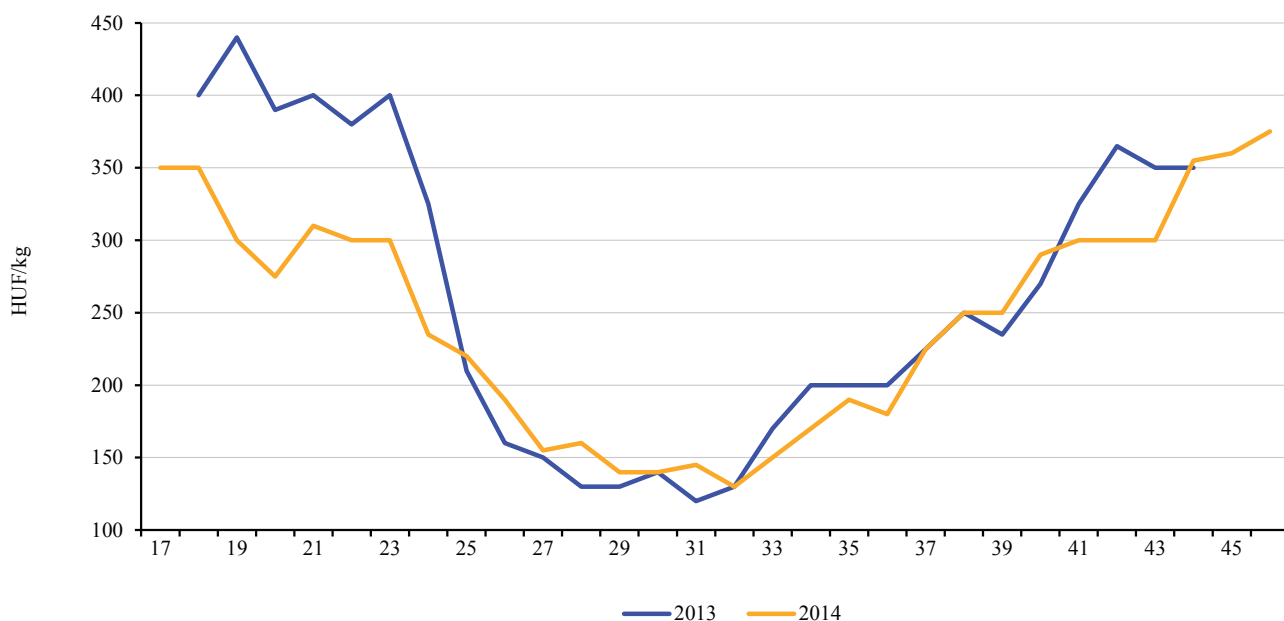
Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Megnevezés	2013. 1-46. hét.	2014. 1-46. hét.	HUF/kg
			2014. 1-46. hét/ 2013. 1-46. hét (százalék)
Burgonya	117	96	82,0
Vöröshagyma	107	98	91,5
Fejes káposzta	87	72	82,7
Sárgarépa	119	96	80,6
Petrezselyemgyökér	420	410	97,6
Alma	169	161	95,2

Forrás: AKI PÁIR

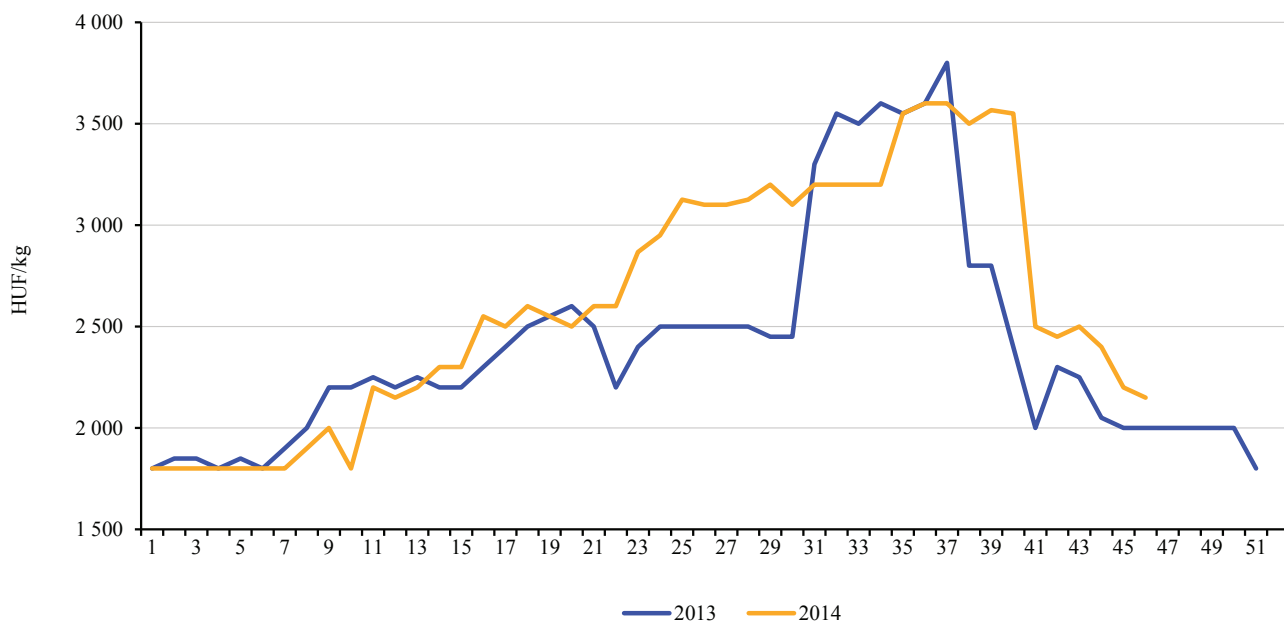

A belföldi cukkini leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi dióbél leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek kivitelének értéke 5064 millió eurót, behozatalának értéke 3019 millió eurót ért el 2014 első nyolc hónapjában. Az agrár-export értéke 1 százalékkal csökkent, az import értéke 4 százalékkal magasabb volt, mint 2013 első nyolc hónapjában. Az agrár-külkereskedelem 2044 millió eurós aktívuma 182 millió euróval kevesebb, mint a bázisidőszakban volt.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek aránya a nemzetgazdasági exportból 9,2 százalékot, az importból 5,9 százalékot ért el 2014 január-augusztusi időszakában. Az export aránya 0,5 százalékponttal kevesebb, mint 2013 azonos időszakában, az import aránya pedig megegyezik az egy évvel korábbival.

Az agrár-külkereskedelmi forgalom 88 százalékát az EU belső piacán bonyolítottuk. A régi tagországok részesedése 54, az új tagországoké 34 százalék volt. Az EU tagországaiba irányuló agrárkivitel értéke 2 százalékkal csökkent, a behozatal értéke 4 százalékkal nőtt, az egyenleg 1464 millió eurós értéke 11 százalékkal ala-

acsonyabb, mint 2013 első nyolc hónapjában. A régi EU tagállamokba irányuló kivitel értéke 2, míg az importé 6 százalékkal emelkedett. Az új tagállamok esetében a kivitel értéke 7 százalékkal csökkent, az importértéke mérsékelten – 1 százalékkal – bővült az előző év első nyolc hónapjához képest. Az EU-n kívüli országokba irányuló exportunk értéke 3 százalékkal, az importértéke pedig 12 százalékkal nőtt, a külkereskedelmünk aktívuma ebben a relációban nem változott.

A legnagyobb értékben exportált termékek a következők voltak 2014 első nyolc hónapjában: kukorica (474 millió euró), állati takarmány készítmények (385 millió euró), baromfi-hús (312 millió euró) és napraforgómag olaj (235 millió euró).

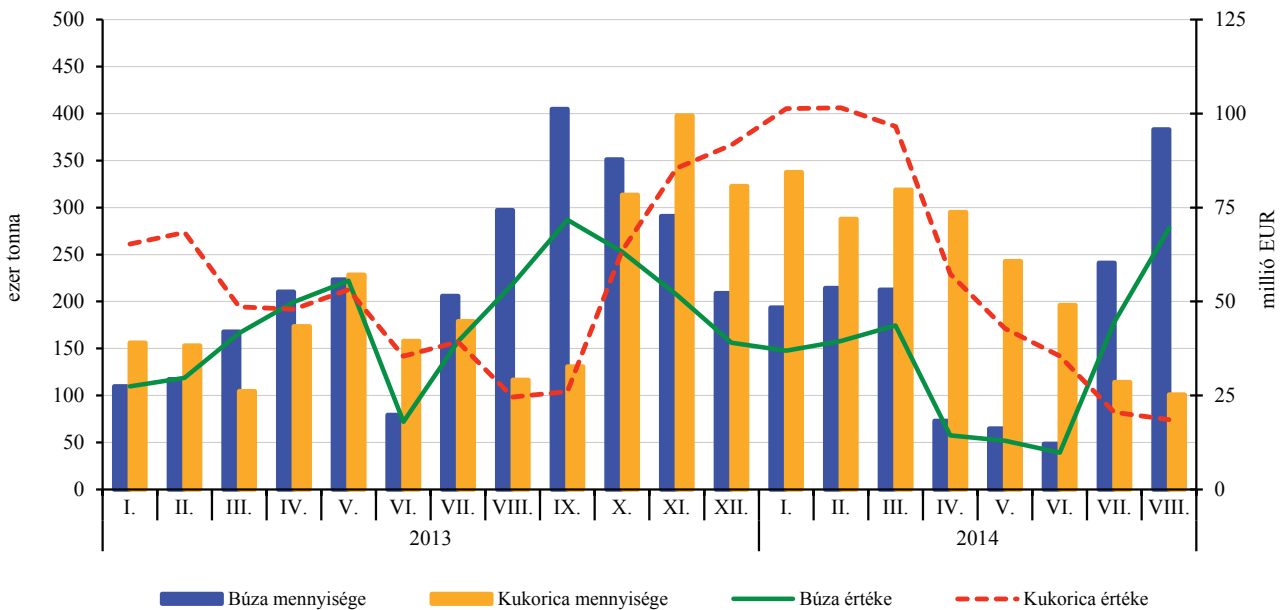
Import oldalon a legnagyobb értékkel rendelkező termékek a következők voltak a megfigyelt időszakban: a sertéshús (165 millió euró), a csokoládé (117 millió euró), a szójadara (114 millió euró), a cukor (93 millió euró) és az állatok etetésére szolgáló készítmények (92 millió euró).

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2013. január-augusztus (millió EUR)	2014. január-augusztus (millió EUR)	változás (százalék)	2013. január-augusztus (millió EUR)	2014. január-augusztus (millió EUR)	változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 122	1 141	101,7	667	699	104,8
ebből: élő sertés	76	53	69,2	53	56	105,4
sertéshús	195	217	110,9	175	166	94,6
baromfi-hús	289	312	108,2	38	48	126,9
tej	112	116	103,5	39	42	107,7
II. áruosztály: Növényi termékek	1 507	1 533	101,7	662	710	107,2
ebből: búza	316	271	85,8	14	18	133,4
kukorica	383	474	123,9	52	92	175,8
repce	122	120	98,1	63	40	63,2
napraforgó	156	135	86,3	56	43	75,4
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	390	299	76,5	153	136	88,6
ebből: napraforgó olaj	319	235	73,6	17	10	60,3
margarin	6	5	77,2	36	39	107,3
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	2 099	2 091	99,6	1 411	1 475	104,6
ebből: cukor	95	39	40,7	83	93	112,2
csokoládé	83	82	98,9	104	117	112,9
állati takarmány	352	385	109,4	85	92	108,2
Összesen	5 119	5 064	98,9	2 892	3 019	104,4

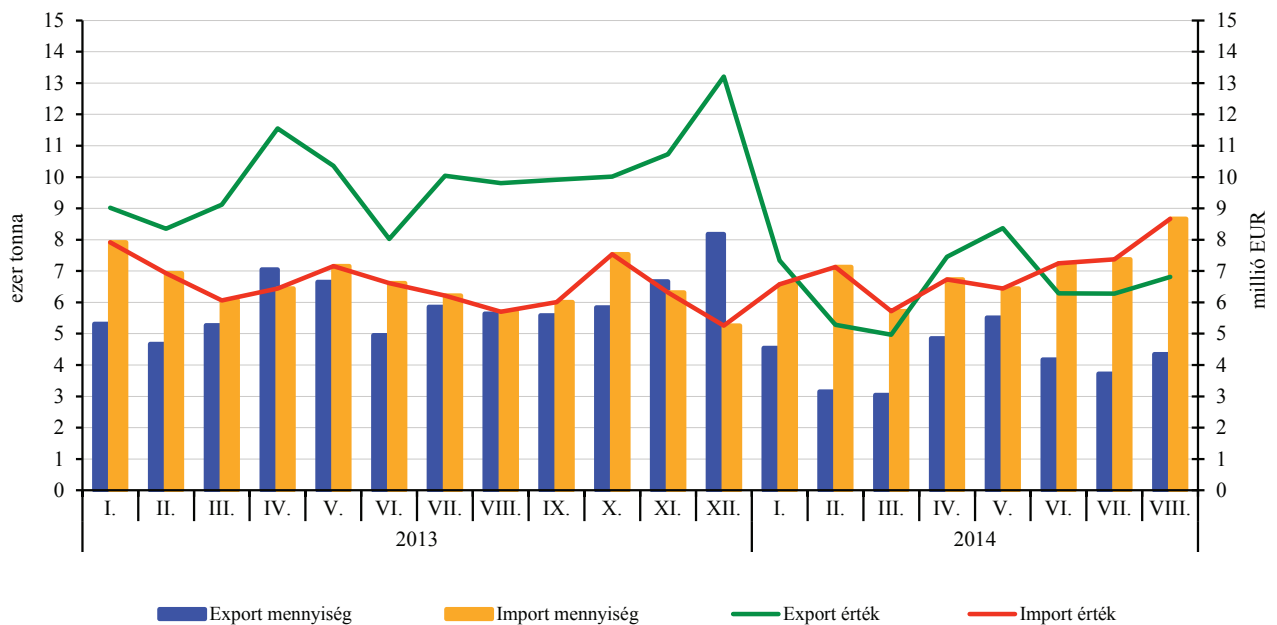
Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

Az októberi műtrágya forgalom a szeptemberihez képest már egy kicsit alábbhagyott, de még igen jelentős mennyiség fogyott mészzammonsalétromból. Az ősz a talajerő-utánpótlás időszaka, a megfigyelt adatokból is jól látszik, hogy a műtrágyák iránt intenzív a kereslet. A gazdák jellemzően az egykomponensű hatóanyagokat részesítik előnyben, azonban az év kilencedik havában MAP-ból és NPK(15:15:15)-ből megközelítőleg 20 ezer tonnát értékesítettek. Az értékesítési árak 1-2 százalékos (a szuperfoszfát esetében 4 százalékos) emelkedése volt megfigyelhető, a MAP kivételével, amelynek minimálisan, de csökkent az ára.

Szakemberek szerint az elmúlt 5 évben ugyan másfélszeresével több hatóanyag került vissza a talajba, de még így is elmarad az EU-átlagtól.

A növényvédő szerek közül már csak a talajfertőtlenítő FORCE 1,5 G iránt volt jelentősebb igény, de a tavaszi felhasználásához képest annak is csak a töredé-

ke. Ennél az inputkategóriánál a piaci kereslet csendes időszakhoz ért, nagyon kis mennyiségben értékesítettek vegyszert a tárgy hónapban. A vegetációs időszak a végéhez közeledik, így az elkövetkező 2-3 hónapban elenyésző lesz a kereslet a gyomirtó-, rovar- és gombaölő szerek iránt. Az értékesítési árak a kereslet visszaesésének hatására néhány százalékkal emelkedtek (Laudis +15%).

A mezőgazdasági gépek forgalma is megcsappant az év tízedik havában az előző két hónaphoz képest, kivételt képez a váltvaforgató eke, amely iránt komoly igény volt a gazdák részéről. Az elmúlt három hónapot tekintve a kis méretkategóriás traktorok esetében a darabonkénti értékesítési átlagár 18 millió forint, a váltvaforgató ekéé 5-6 millió forint, a talajlazítóé 1,7-2,5 millió forint, a kukorica vetőgépe 9,5-14,9 millió forint, míg a műtrágyaszóró gépe 1,7-2,4 millió forint körül alakult.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának és eladott mennyiségének alakulása

Megnevezés	2014. szeptember	2014. október	2014. október/ 2014. szeptember (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)			
Ammónium-nitrát (N34)	82 638,16	83 410,6	100,9
Mészzammonsalétrom (MAS)	69 219,05	70 849,3	102,4
Szuperfoszfát (P18-20,5)	59 810,36	62 331,2	104,2
Kálium-klorid (K60)	96 918,51	98 681,3	101,8
MAP (NP 11:52)	139 501,96	138 241,7	99,1
NPK (15:15:15)	105 628,78	106 630,7	100,9
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)			
PICTOR SC 1 liter (liter)	24 195,7	...	...
FORCE 1,5 G 20 kg (kg)	1 896,3	1 844,3	97,3
REGLONE AIR 5 liter (liter)	5 988,0	6 064,9	101,3
PULSAR 40 5 liter (liter)	11 788,8	11 910,42	101,0
LAUDIS 5 liter (liter)	6 761,8	7 579,9	112,1
LUMAX SE 20 liter (liter)	3 389,8	...	...
BISCAYA 3 liter (liter)	13 337,1	14 111,2	105,8
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)			
67-103 KW (91-140 LE) traktor	17 919 593,0	18 050 364,0	100,7
Váltvaforgató eke	5 955 783,0	5 960 873,1	100,1
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	1 679 438,0	1 695 049,6	100,9
Talajlazító	1 708 418,0	2 499 456,3	146,3

...= adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI ASIR

A vágóhidakon 67,7 ezer darab szarvasmarhát vágtak le 2014 első kilenc hónapjában, másfél százalékkal többet, mint 2013 azonos időszakában. A vágás élősúlyban számítva 33,7 ezer tonnát tett ki, ami 1,1 százalékos csökkenés a bázisidőszakhoz mérten. A szarvasmarha vágás kétharmadát adó tehének esetében az egy évvel korábbi 43,5 ezerrel szemben 44,4 ezer darabot vágtak a 2014. I-IX. havi időszakban (+2,1 százalék).

Az élő marha külkereskedelmi forgalma 18 százalékkal csökkent a 2014. I-VIII. havi időszakban az egy évvel korábbi szinthez mérten. A 21,7 ezer tonna élő szarvasmarha export mellett 7 ezer tonnát importáltunk 2014 első nyolc hónapjában, így a kivitel 14,7 ezer tonnával haladta meg a behozatalt. Az élő marha kivitele főként Libanon, Ausztria és Olaszország felé, a behozatal Németország, Hollandia és Románia felől történt.

Vágósertésből közel 3 millió darabot vágtek a 2014. I-IX. havi időszakban, 234 ezer darabbal, 8,5 százalékkal többet, mint 2013 azonos időszakában. A levágott állatok élősúlya összesen 333,8 ezer tonna (9,4 százalékos növekedés), vágósúlya 269,7 ezer tonna volt. A sertésvágáson belül az anyakoca-vágás 67 ezerről 55 ezer darabra mérséklődött 2014 első kilenc havában, ami több mint 17 százalékos csökkenést jelent a 2013. január-szeptemberi időszakhoz képest.

Az élősértés-kivitel 12 ezer tonnás csökkenés mellett kevesebb, mint 34 ezer tonnát tett ki a 2014. I-VIII. havi adatok szerint, míg a behozatal 2,2 százalékkal emelkedett a 2013. január-augusztusi értékhez képest.

Az export 4,6 ezer tonnával haladta meg az importot a 2014. január-augusztusi időszakban. Élő sertést főként Szlovákiából, Németországból és Hollandiából hoztak be, a kivitel nagyrészt Románia, Szerbia és Szlovákia felé irányult 2014 első nyolc hónapjában. A KSH adatai szerint a sertésállomány 2014 júniusában 3,1 millió darab volt, a 2013. decemberi értéket 82 ezerrel, a 2013. júniusit 204 ezerrel haladta meg.

A levágott juhok száma másfélszeresére emelkedett 2014 első kilenc havában az előző év azonos időszakának szintjéhez képest. A közel 16 ezer darab juhvágáshoz egyedenként 35 kilogrammos élősúly tartozott átlagosan, ami megegyezik az egy évvel korábbi átlagos élősúllyal.

A baromfivágás 131,2 millió darab volt 2014 első kilenc hónapjában, 7 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában. A vágóbaromfi több mint háromnegyede vágócsirke, amelyből 100,2 millió darabot vágtek a 2014. január-szeptemberi időszakban, 5,2 millió darabbal (+5,5 százalék) többet, mint 2013 I-IX. hónapjában. A vágótyúk és kakas vágása 1,7 millió darab volt 2014 első három negyedévében, ami 5 százalékos csökkenés az előző év I-IX. hónapjához viszonyítva.

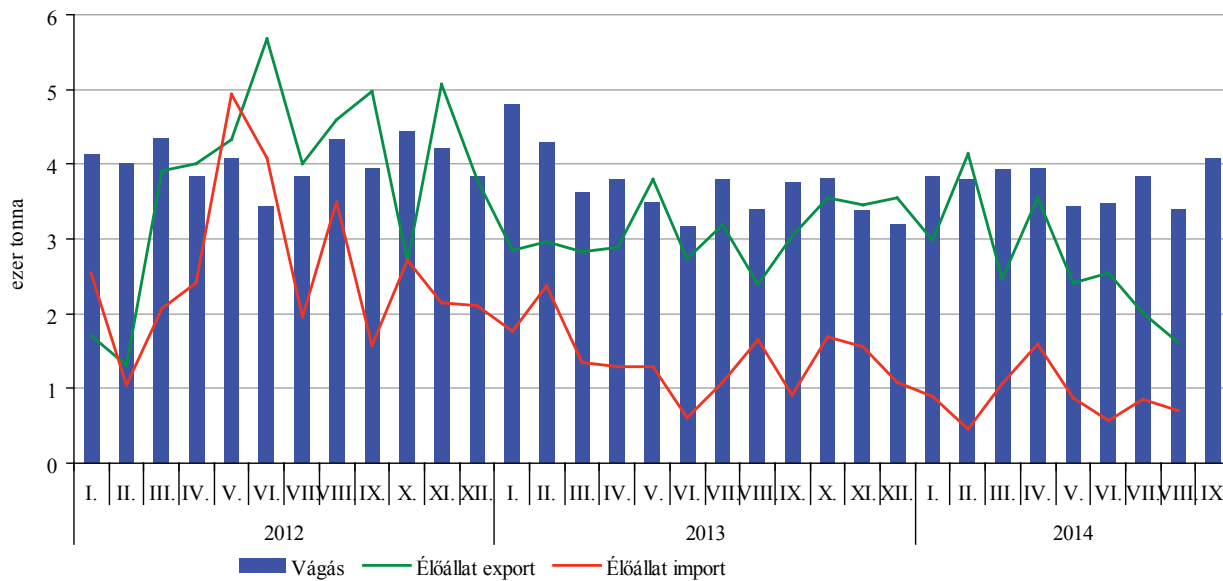
Vágókacsából 20,3 millió darabot (+18 százalék) vágtek, míg a libavágás 54 ezer darabbal, 1,3 százalékkal növekedett az előző év azonos időszakához képest. Pulykából 4,7 millió darabot vágtek a 2014. január-szeptemberi időszakban, 16 ezerrel (-0,3 százalék) kevesebbet, mint a bázisidőszakban.

Élőállat vágások alakulása

Megnevezés	2014. I-IX. hó			2014. I-IX./2013. I-IX. (százalék)		
	darab	élősúly (tonna)	vágósúly (tonna)	darab	élősúly	vágósúly
Szarvasmarha összesen	67 672	33 746	17 222	101,4	98,9	99,1
Sertés összesen	2 978 328	333 752	269 740	108,5	109,4	109,8
ebből: anyakoca	55 165	11 835	9 488	82,7	81,3	81,1
Juh összesen	15 995	556	262	149,0	146,7	141,7
Ló összesen	188	104	62	101,1	113,3	109,4
Vágóbaromfi összesen	131 184 846	399 878	317 130	106,7	107,4	108,2
ebből: vágócsirke	100 195 097	234 379	187 753	105,5	106,7	108,6
vágótyúk és kakas	1 685 087	4 093	3 186	94,8	107,5	107,5
vágóliba összesen	4 287 022	25 124	19 328	101,3	102,1	100,9
vágókacsa összesen	20 301 297	70 106	54 719	117,6	119,1	117,6
vágópulyka	4 716 343	66 175	52 144	99,7	100,8	101,0

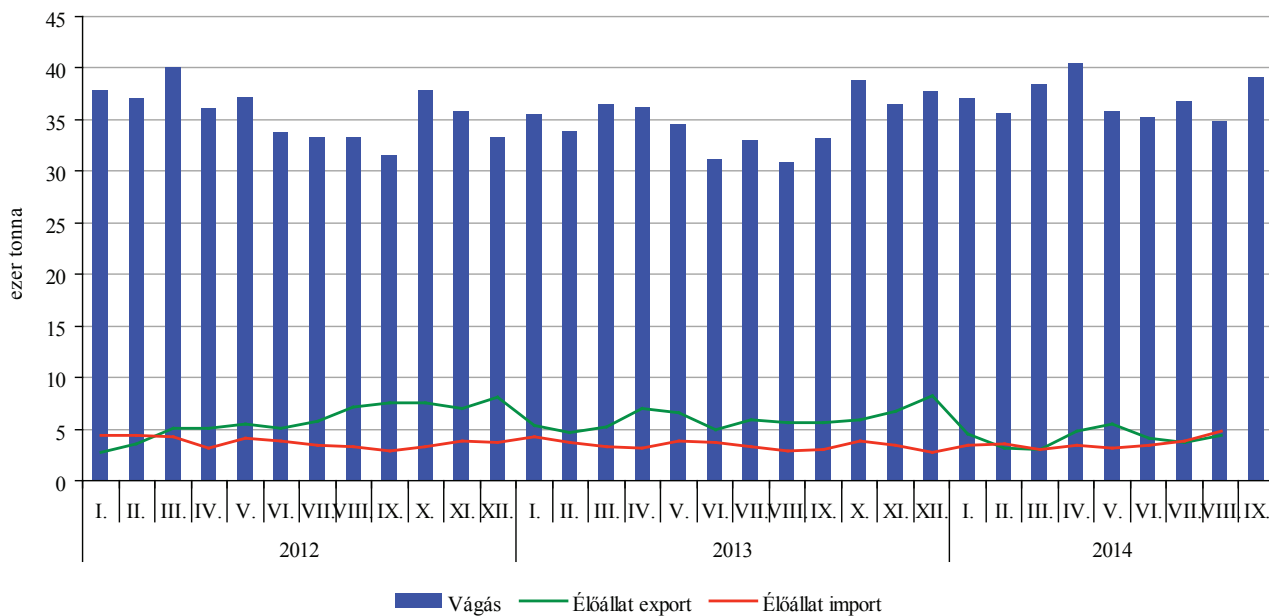
Forrás: AKI ASIR

Vágóhidak szarvasmarha vágása élősúlyban és az élő szarvasmarha külkereskedelme

Forrás: AKI ASIR, KSH

Vágóhidak sertés vágása élősúlyban és az élő sertés külkereskedelme

Forrás: AKI ASIR, KSH

A mezőgazdasági inputforgalmazók 1094 ezer tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 2014 I-III. negyedévében. A termelők által vásárolt műtrágya mennyisége 9,5 százalékkal nőtt, de az értéke mindössze 1 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit, mert az árak átlagosan 6 százalékkal alacsonyabbak voltak, mint 2013 I-III. negyedévében.

A mezőgazdasági termelők által vásárolt 1094 ezer tonna műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag tartalma 383 ezer tonna volt, 13 százalékkal több, mint egy évvel korábban. A nitrogén hatóanyag tartalom 7, a foszfor 29, a kálium hatóanyag mennyisége 27 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest.

Természetes súlyban vizsgálva, a közvetlenül mezőgazdasági termelőknek értékesített 1093,5 ezer tonna műtrágya 74 százaléka (805 ezer tonna) egykomponensű, 26 százaléka (288 ezer tonna) pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű foszfor műtrágya értékesített mennyisége 20 százalékkal esett, mindössze 1,8 ezer tonna volt ebben az időszakban. Összetett műtrágyából 17, egykomponensű nitrogén műtrágyából 7, kálium műtrágyából 17 százalékkal fogyott több, mint a bázisidőszakban.

Míg az első fél év az egykomponensű nitrogén, a harmadik negyedév az összetett műtrágyák szezonja. 2014 harmadik negyedévében a teljes műtrágya értékesítés 60 százalékát adták az összetett műtrágyák, melyek közül a legnagyobb volumenben az NPK15-15-15 (28 ezer tonna), a MAP (21 ezer tonna) és a DAP (9 ezer tonna) fogyott.

A KSH legfrissebb adatai alapján a mezőgazdasági termékek termelői ára 2014 I-III. negyedévében 7,4 százalékkal csökkent, ezen belül a növényi termékek ára esett 11,7 százalékkal, míg az állati termékeké az egy

évvel korábbi szinten maradt. A mezőgazdasági termelés ráfordítási ára 4,1 százalékkal volt alacsonyabb, mint 2013 I-III. negyedévében.

A termeléshez közvetlenül használt termékek körében, a műtrágya ára 5,8 százalékkal, az energia ára 2,9 százalékkal alacsonyabb volt, mint 2013 I-III. negyedévében. Ellenben a vetőmag ára 3,7, a növényvédő szer ára pedig 1,2 százalékkal emelkedett a bázisidőszakhoz mérten.

A műtrágyaárak 2013 második félévétől kezdődően csökkenő trendet mutatnak, a jelenlegi árszint hozzávetőlegesen a 2011. évi árszintnek felel meg. 2014 harmadik negyedévében a kiemelt műtrágyák körében az árak változatlanok voltak (MAP, kálium-klorid), vagy csökkentek (NPK 15-15-15, szuperfoszfát, MAS) 2014 második negyedévéhez képest.

Az összefoglaló készítésének időpontjában rendelkezésre álló külkereskedelmi adatok alapján 2014. január-augusztusban összesen 1052 ezer tonna műtrágyát importáltunk, amelyből 598 ezer tonna volt az egyszerű nitrogén, 24 ezer tonna a foszfor, 114 ezer tonna a kálium és 315 ezer tonna az összetett műtrágya. A teljes mennyiség 12 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. Az egyszerű nitrogén műtrágya import mennyisége 12, a foszfor 49, a kálium 19 százalékkal, az összetett műtrágya behozatal 9 százalékkal volt több, mint 2013 első nyolc hónapjában.

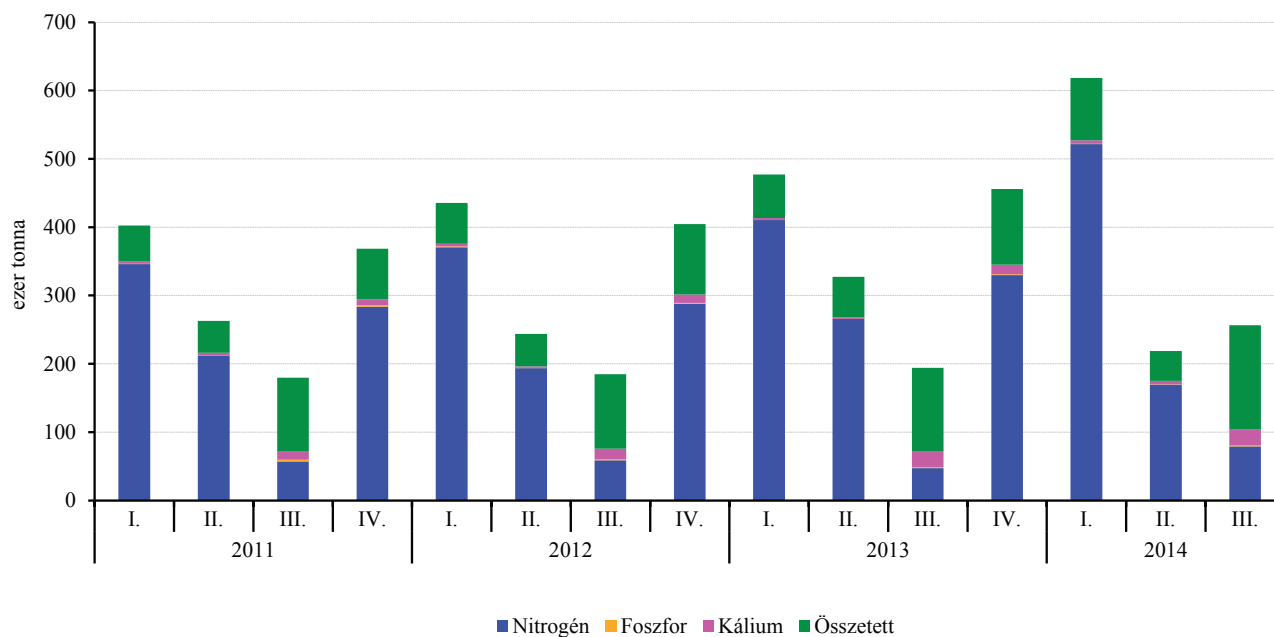
Az importban az egyes műtrágyafélék aránya azonos az egy évvel korábbival. Egyszerű N, P, K, illetve összetett műtrágyák aránya: 57:2:11:30. Az árak jellemzően alacsonyabbak, mint az előző év azonos időszakában. Az egyszerű nitrogén importátlagára 15, a kálium, foszfor és az összetett műtrágyák átlagára 10-12 százalékkal alacsonyabb volt, mint egy évvel korábban.

A műtrágya értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2013. I-III. negyedév		2014. I-III. negyedév		2014./2013. év	
	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	753 310	62 243	805 475	61 605	106,9	99,0
ebből: nitrogén	723 162	58 917	770 612	58 189	106,6	98,8
foszfor	2 243	204	1 808	142	80,6	69,9
kálium	27 905	3 123	33 056	3 274	118,5	104,8
Összetett műtrágyák összesen	245 290	34 005	288 040	35 884	117,4	105,5
NPK műtrágyák összesen	998 601	96 248	1 093 516	97 489	109,5	101,3

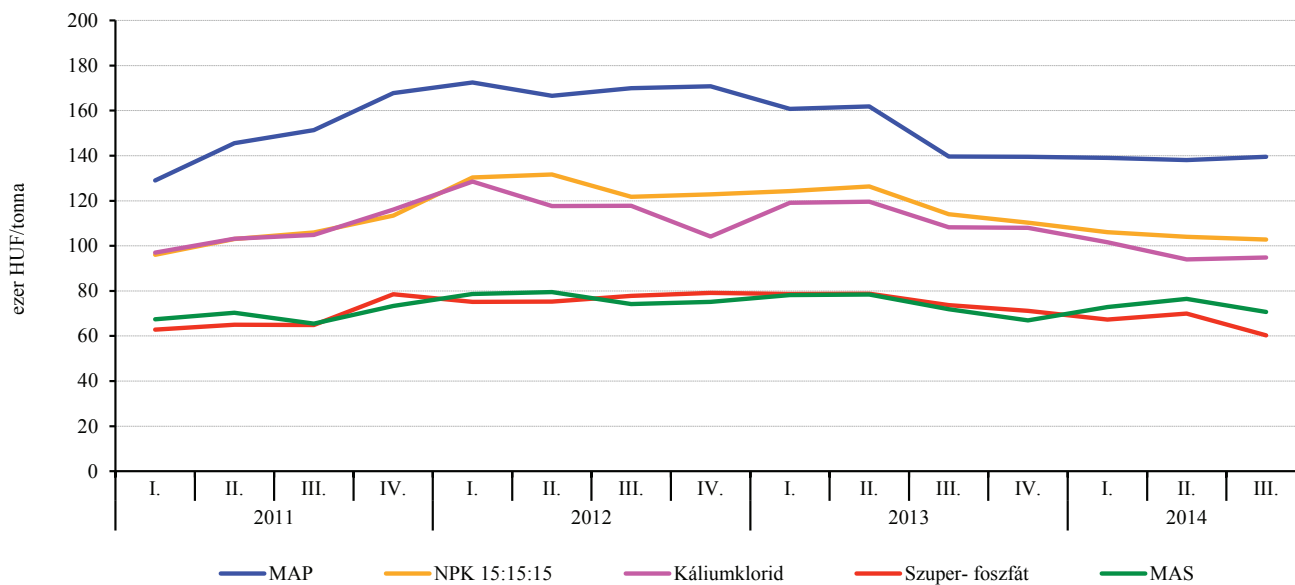
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként

Forrás: AKI ASIR

